

موضوع تدریس: بارداری و زایمان ۱- بارداری طبیعی

مدت تدریس: ۳۴ ساعت

گروه هدف: دانشجویان ترم ۳ پیوسته مامایی

نوع درس: نظری

پیش نیاز: علوم پایه (تشریح، فیزیولوژی)

محل اجرا: دانشکده پرستاری و مامایی

مدرس: نازی کریمی karimi_nazli@khuisf.ac.ir

هدف کلی: شناخت کامل از فیزیولوژی حاملگی - تشخیص حاملگی - اهمیت بهداشت و تغذیه زنان باردار و اصول مراقبتهای دوران بارداری - ناراحتیهای جزئی ناشی از حاملگی و طرق پیشگیری از آنها - تشخیص موارد غیر طبیعی در دوران بارداری و اقدامات آنها

اهداف رفتاری (یادگیری):

جلسه اول:

- ۱- با بارداری و زایمان و مامایی در دید وسیع آشنا شوند و اهداف علم مامایی، نقش ماما و وظایف و مهارتهای مامایی و جایگاه ماما در سیستم ارایه مراقبتها را مورد بحث قرار دهد. (حیطه شناختی - سطح دانش، فهم، تجزیه و تحلیل، کاربرد و ارزشیابی / حیطه عاطفی - سطح توجه، پاسخ)
- ۲- آمار حیاتی توصیه شده از طرف CDC و NCHS را تعریف کند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

جلسه دوم:

- ۱- اعضا تولید مثل داخلی و خارجی را نام برده و وظایف اصلی آنها را توضیح دهند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

جلسه سوم:

- ۱- انواع لگن زنانه را شرح دهند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)
- ۲- انواع عضلات ناحیه کف لگن و وظایف اصلی آنها را شرح دهند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

جلسه چهارم:

۱- آناتومی و اقطار لگن را توضیح دهند و معاینات لیوپلد را شرح دهند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

جلسه پنجم - ششم و هفتم:

۱- چگونگی تشکیل، نحوه تمایز و عوامل تعیین کننده در تمایز گناد را بیان کنند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

۲- مراحل تکامل فولیکول های اولیه را در دوره جنینی، بعد از تولد و بلوغ بیان کنند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

۳- تغییرات فولیکول اولیه را در طی سیکل تخمدانی و سلسله حوادث فازهای فولیکولار، تخمک گذاری و لوتیال را تشریح کنند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

۴- نحوه عملکرد استروژن و پروژسترون در تنظیم هورمونی اندومتر را توضیح دهند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

۵- فازهای اصلی سیکل اندومتری را نام برده و سلسله حوادث هر فاز را تجزیه و تحلیل کنند. (حیطه شناختی - سطح تجزیه و تحلیل / کاربرد)

۶- نقش اکتیوین، اینهیبین، فاکتورها و هورمونهای مترشحه جفتی را بیان کنند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

۷- ساختار جفت را توضیح دهند و جریان خون جنینی - جفتی را تجزیه و تحلیل کنند. (حیطه شناختی - سطح تجزیه و تحلیل / کاربرد)

جلسه هشتم:

۱- روش تعیین جنسیت در هنگام تولد (جنسیت گنادی، کروموزومی و فنوتیپی) را در جنین توضیح دهند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

۲- انواع علت بیماریهای جنسی نوزادان را بیان کنند. (حیطه شناختی - سطح تجزیه و تحلیل / کاربرد)

جلسه نهم:

۱- مشاوره و مراقبتهای پیش از بارداری را تعریف کنند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

۲- علائم و نشانه های حاملگی، روشهای تشخیصی بالینی و آزمایشگاهی و تشخیصهای افتراقی را بیان کنند. (حیطه شناختی - سطح دانش، فهم، تجزیه و تحلیل، کاربرد)

جلسه دهم - یازدهم:

- ۱- تغییرات فیزیولوژیک بدن مادر را در طی دوران حاملگی در ارگانهای سیستمیک و تناسلی دوران بارداری (متابولیسم مواد، تغییرات هماتولوژیک، قلبی و عروقی، ادراری، گوارشی، اسکلتی و چشمی) را شرح دهند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)
- ۲-مراقبتهای بارداری (گرفتن شرح حال، آزمایشات متداول در بارداری و اقدامات لازم بر اساس هر یک از نتایج و ...) را توضیح دهند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

جلسه دوازدهم:

- ۱-بهداشت دوران بارداری(ورزش، استحمام، شغل، مقاربت، دندان، ایمونیزاسیون، مصرف سیگار و دارو، مسافرت) را شرح دهند و کیسهای ارایه شده در این زمینه را پاسخ دهند. (حیطه شناختی- سطح کاربرد و ارزشیابی / حیطه عاطفی - سطح توجه، پاسخ)

جلسه سیزدهم:

- ۱-مشکلات شایع دوران بارداری (تهوع و استفراغ، کرامپ پا، واریس، هموروئید، پتیالیسم، سوزش سردل) تشخیصهای افتراقی و نحوه اداره این مشکلات را بیان کنند و به کیسهای ارایه شده پاسخ دهند. (حیطه شناختی- دانش و فهم / سطح کاربرد و ارزشیابی / حیطه عاطفی - سطح توجه، پاسخ)

جلسه چهاردهم:

- ۱-علایم خطر دوران بارداری و روشهای تشخیصی زنان باردار در معرض خطر را شرح دهند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

جلسه پانزدهم:

- ۱-وزنگیری در بارداری، تغذیه صحیح متناسب با نیازهای مادر، مکملهای دارویی روتین بارداری، و روشهای بررسی تغذیه مادر را شرح دهند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

جلسه شانزدهم:

- ۱-آموزشهای و کلاسهای آمادگی بارداری و زایمان(زایمان فیزیولوژیک) را شرح دهند. (حیطه شناختی - سطح دانش و فهم)

فعالیت دانشجویان:

- ۱- گوش دادن فعال
- ۲- مشارکت در بحث
- ۳- پرسش و پاسخ
- ۴- پیش خوانی
- ۵- یادداشت برداشتن از سخنان معلم و دیگران.

روش تدریس:

- ۱- روش خردمندانه
- ۲- روش سخنرانی
- ۳- روش مباحثه
- ۴- روش پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی:

- ۱- نمایش اسلاید (پاورپوینت)
- ۲- مازیک و وایت بورد
- ۳- نمایش عکس و فیلم

منابع:

کتاب بارداری و زایمان ویلیامز. دستورالعملهای وزارت بهداشت.

ارزشیابی:

- ۱- حضور به موقع سر کلاس.
- ۲- شرکت فعال در کلاس با مطالعه قبلی.
- ۳- پرسش شفاهی در بین و پایان تدریس.
- ۴- پرسش شفاهی یا کتبی از مبحث تدریس شده در جلسه بعد.
- ۵- تهیه و تحویل تکالیف خواسته شده.
- ۶- امتحان کتبی پایان ترم.